

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

ДОКЛАД ЗА УСТОЙЧИВОСТ 2024

8 СИГУРНА РАБОТА И
ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

**ЦЕЛ 8 СИГУРНА РАБОТА И
ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ
(SDG 8 Decent Work and
Economic Growth)**

ЦЕЛ 8 СИГУРНА РАБОТА И ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (SDG 8 Decent Work and Economic Growth)

Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е първото българско висше училище. Той е най-големият и престижен научноизследователски център в страната и се стреми да утвърждава своята роля на образователен, научен и културен център с общоевропейско значение. Университетът развива науката и обучава студенти във всички нейни области, и възпитава високообразовани, национално отговорни личности. Съвременните тенденции в развитието на обществото и икономиката поставят пред СУ задачата да подготви и възпита студенти, които да разбират и прилагат ценностите за устойчиво развитие в своята бъдеща работа. Принципите на Глобалния договор на ООН изцяло съответстват на мисията на Софийския университет да бъде образец на научноизследователска и преподавателска работа с широко културно и обществено значение. Софийският университет се е наложил като еталон за висше учебно заведение, което предоставя устойчиво и приобщаващо образование в полза на обществения интерес, с отдаденост към задълбочено проучване на съвременни научни, технологични или социални теми.

В Софийския университет работят голяма част от водещите български специалисти във всички области на природо-математическите и хуманитарните науки. Голяма част от тях са възпитаници на Алма Матер, които са стартирали и успешно продължават да развиват научната си кариера тук, създавайки стабилна приемственост.

Софийският университет е известен с обширна научноизследователска дейност в различни области като природни науки и технологии, хуманитаристика и социални науки. Тя се извършва чрез различни методи – проучване, анализ, прогнози, развойна дейност, технологична, нормативна, внедрителска и други творчески дейности, които се провеждат систематично с цел да се увеличи качеството и количеството на научните знания, както и да се използват за нови приложения в различни области на науката и практиката. Осъществява се посредством разработване на теоретични и научно-приложни модели, продукти

ЦЕЛ 8 СИГУРНА РАБОТА И ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (SDG 8 Decent Work and Economic Growth)

услуги, като в същото време извършването на тези дейности способства за повишаване на научната квалификация на осъществяващите ги лица.

От 2021 г. е въведена подобрена и осъвременена атестационна система с цел по-рационално и справедливо разпределение на труда, като атестационните проверки спомагат за справедливото изплащане на трудови възнаграждения и стипендии. Създаването на системи за отчитане на научната атестация и разпределянето на средствата са необходим и важен показател за устойчиво поведение на Софийския университет.

Партньорство със синдикатите на преподавателите и служителите като мост към решаването на актуални теми и предизвикателства.

Софийският университет е интегрирана академична общност, основана на ценности като демокрация и откритост, която съгражда работна среда, приветстваща разнообразието и толерантността

Към края на 2024 г. общият брой на работещите преподаватели и служители е 4497, като 3120 от тях са на пълно работно време. От тях академичният състав е 1792, а служителите са 1328.

Принципът за равнопоставеност на половете е неотделима част от ангажираността на университета като отговорен работодател.

Към края на 2024 г. делът на заетите жени от общия преподавателски състав се равнява на 53.28%.

В Софийския университет съществуват три синдикални организации - „Висше образование и наука“ при КНСБ (ВОН-КНСБ); Университетската синдикална организация към Синдиката „Висше образование“ към КТ „Подкрепа“ и Федерацията на университетските синдикати (ФУНИС).

В Софийския университет съществуват три синдикални организации - „Висше образование и наука“ при КНСБ (ВОН-КНСБ); Университетската синдикална организация към Синдиката „Висше образование“ към КТ „Подкрепа“ и Федерацията на университетските синдикати (ФУНИС).

След дълги преговори с правителството, синдикати и работодатели на държавните висши училища успяха да направят промени в Закона за висше образование, с които промени се определя ежегодното средната брутна работна заплата за академичния състав в държавните висши училища да бъде не по-малко от 180 на сто от средната брутна работна заплата за страната за последните 12 месеца, както и минималната основна заплата за най-ниската академична длъжност в държавните висши училища да е в размер не по-малък от 125 на сто от средната

КОЛЕКТИВНО ДОГОВАРЯНЕ

брутна работна заплата за страната за последните 12 месеца. Всичко това бе постигнато от съвместните действия на синдикалните организации в системата на висшето образование и ръководствата на повечето държавни висши училища. Активната намеса на ректорското ръководство и на академичната общност на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ имаше решаващо значение за постигнатите резултати.

Работните заплати в Софийския университет се договарят съгласно „Вътрешните правила за работната заплата“, актуализирани на 26 юни 2024 г. Новият колективен договор е подписан на 4 октомври 2024 г. от ръководството на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и синдикалните организации в Алма матер, който влиза в сила от същата дата. Подписаният нов КТД е успех, както за синдикалните организации в Софийския университет, така и за целия преподавателски и преподавателски състав на

нашата Алма матер и за ректорското ръководство на Университета.

С новия колективен трудов договор заплатите на преподавателския и преподавателския състав на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се увеличиха с 10-12% за преподавателите и средно 20% за преподавателския състав. Тези промени влязоха в сила със задна дата - 1 януари 2024.

Със задна дата от 1 април 2024 г. в съответствие с ПМС 274 и с финансов ресурс, обезпечен с ПМС 273 от 5 август 2024 г. и ПМС 313 от 11 септември 2024 г. заплатите се увеличиха с 20-55% за различните академични длъжности и 15-55% за преподавателския състав.

Всеки един преподавател, служител или студент може да се обърне към Академичния омбудсман за разрешаване на проблеми, свързани с нарушаване на правата, включително и при недоволство от заплащането му.

Процедура по обжалване на правата на академичния състав

Академичният омбудсман на Софийския университет

е институция, която като безпристрастен арбитър е призвана да разрешава конфликти и да осигурява поверителна и неформална подкрепа на студентите и преподавателите. В качеството си на посредник омбудсманът се застъпва за справедливо разрешаване на споровете и отстоява правата на членовете на академичната общност. Като съветник той информира и се стреми да отговори на индивидуални запитвания, когато заинтересованият или засегнат не знае как да постъпи в определена ситуация. В този смисъл на академичния омбудсман може да се гледа и като катализатор на промяната, понеже като разрешава вътрешни конфликти, той спомага за по-добрата работа на администрацията.

Основни принципи в работата на омбудсмана са:

Поверителност – омбудсманът няма право да разгласява информация за подадена жалба, както и за лицето, което е подало жалбата.

Безпристрастност – омбудсманът не може да заема страна в споровете, а е длъжен да провери обективните факти.

Независимост - омбудсманът не е подчинен на университетското ръководство, което гарантира неговата обективност и безпристрастност.

СПРАВКА ОТНОСНО ПОСТЪПИЛИ ДОКЛАДИ, ЖАЛБИ, ПИСМА И СИГНАЛИ

Учебна година	Общ брой постъпили доклади, жалби, писма и сигнали	От тях преподаватели	От тях студенти	От тях служители в ДИУУ	От тях курсисти в ДИУУ	От тях кандидат-студенти	Други сигнали
2023/2024	28	7	8	3	2	4	4

СЪБИТИЯ, КОНФЕРЕНЦИИ, СПОРАЗУМЕНИЯ

Споразумение за сътрудничество между Софийския университет и Държавната агенция за закрила на детето

На 4 юли 2024 г. Ректорът на Софийския университет проф. д-р Георги Вълчев и председателят на Държавната агенция за закрила на детето д-р Теодора Иванова подписаха споразумение за сътрудничество. На срещата присъстваха деканът на Факултета по педагогика доц. д-р Ваня Божилова и Камелия Николова, главен директор на Главна дирекция "Контрол по правата на детето" към ДАЗД.

Предвижда се сътрудничество при реализиране на изпълнението на национални стратегии и програми, както и съвместно разработване и осъществяване на проекти за развитие на политиките за закрила на деца и съпътстващите ги дейности.

Съгласно споразумението ще бъде осъществявана и експертна дейност и сътрудничество от страна на академичната общност при провеждане на изследвания, анализи и оценки към ДАЗД,

съвместно организиране на дейности за повишаване на професионалната квалификация на преподаватели и експерти чрез представяне на реални казуси и проблеми от практиката и оказване на помощ при тяхното решаване.

Софийския университет се присъедини към Хартата за многообразието през месец май 2024

В края на Европейския месец на многообразието, след

дългосрочни инициативи в тази посока Софийският университет се присъедини към Хартата за многообразие, и е първото държавно висше училище приело Хартата. Основната ѝ цел е да насърчи управлението на многообразието в България. Под понятието „многообразие“ се има предвид различните типове хора, които са част от една организация

СЪБИТИЯ, КОНФЕРЕНЦИ, СПОРАЗУМЕНИЯ

със своите индивидуални и специфични особености. Въпреки тях те приемат и споделят и общи аспекти с останалите членове на екипа. В сферата на заетостта основната идея за многообразие се свързва с приемствеността към всеки служител; чувство за ценност и уважение в екипа. В тази връзка, политиката на Хартата за многообразието е в тясна връзка с политиките и дейностите на Софийски университет в посока на Правилника за устройството и дейността на Софийския университет и Плана за дейностите за осигуряване на равнопоставеност на половете. Чрез приемането на Хартата, Софийският университет ще задълбочи политиката си в посока на дейности за осигуряване на равнопоставеност между служителите; студентите; докторантите и ще подобри ефективността и устойчивостта си в сферата на многообразието.

„За или против“ – публичните дебати в Стопанския факултет

На 12 декември 2024 г. в Стопанския факултет се проведе публичен дебат Това беше второто събитие от този род и беше на тема „За или против държавната регулация на приобщаването и многообразието на работното място“, а своите аргументи „за“ и „против“ представиха студенти от магистърската програма „Отговорно и устойчиво управление“. Форматът става все по-популярен сред студентите от Стопанския факултет и интересът към събитието бе удвоен.

Събитието бе открито от доц. д-р Марина Стефанова, зам.-декан „Устойчиво развитие, подкрепа и ангажираност“. Тя сподели, че студентите от Стопанския факултет имат възможност да изграждат умения за водене на конструктивен дебат, за отстояване на своята позиция и приемане на чуждите аргументи. Темите за многообразието и приобщаването тепърва навлизат в българското публично пространство и мениджърите, обучавани във факултета, имат възможност да формират и отстояват своя лична осъзната позиция. Така могат да бъдат по-ефективни и успешни в бъдещите си професионални задължения и да служат за пример на колегите си при създаването на корпоративна култура на толерантност и уважение на различията.

„Многостепенен подход към повишаване капацитета на професионалисти, работещи с жени и деца“

На 19 януари 2024 г. в Заседателна зала 2 в Ректората на Софийския университет се проведе обучение, посветено на превенцията на сексуалната експлоатация и тормоз в услуги и програми със социална и хуманитарна насоченост, в институции и звена, работещи с деца и младежи или развиващи обучителна дейност. Лекцията и обучението бяха подготвени от доц. д-р Донка Петрова от Философския факултет на Алма матер и координатор на проекта „Многостепенен подход към повишаване капацитета на професионалисти, работещи с жени и деца“, осъществяван от Фондация „Асоциация Анимус“ в партньорство и с подкрепата на УНИЦЕФ – България.

Лекцията на доц. д-р Донка Петрова бе посветена на разбирането на същността на сексуалната експлоатация и злоупотреба като коренящи се във властова неравнопоставеност и злоупотребата с власт; на възможностите за докладване на

такива случаи или подозрения в образователния сектор, както и на необходимостта от развиване на институционални политики, насочени към превенцията на подобни рискове.

По време на лекцията си доц. Петрова подчерта, че всички форми на сексуална експлоатация и злоупотреба в помагация и образователния сектор са нарушения на човешките права и злоупотреба с позиция на власт и доминиране спрямо уязвими групи. Последниците от тях върху засегнатите са тежки и дълготрайни, затова ООН и други международни организации се борят за тяхното елиминиране и за следване на политика на нулева толерантност към подобни прояви.

По думите на доц. Петрова за съжаление децата и младежите са особено уязвима група за различни форми на злоупотреба, последниците от които са тежки и продължителни. Ето защо всяка институция, организация, услуга и програма с образователна насоченост следва да развива и прилага целенасочени политики за превенция и реакция на случаи на сексуална злоупотреба с оглед както за по-добрата грижа за бенефициентите, така и за насърчаване на доверието в професионализма и качеството на развиваните дейности и услуги.

В рамките на събитието присъстващите имаха възможност да зададат на доц. Донка Петрова своите въпроси по темата, да се запознаят с примери от практиката ѝ и да участват в ползотворна дискусия.

СЪБИТИЯ, КОНФЕРЕНЦИ, СПОРАЗУМЕНИЯ

Фестивал на нациите

През месец юни 2024 г. студенти от Софийския университет се включиха във Фестивала на нациите, организиран от Британското училище в София. Фестивалът се превърна в спектакъл на културното многообразие, представящ изпълнения, традиционна музика и кухня от над 40 държави, сред които България, Азербайджан, Грузия, Турция, Полша, Ирак, Румъния, Унгария, Италия, Нидерландия и др. Фестивалът започна с парад на

нациите и шествие, на което бяха представени ученици, облечени в традиционни носии, носещи знамето на държавата си. В културната програма се включиха студенти-тюрколози от Софийския университет "Св. Климент Охридски", представляващи Центъра за азербайджански език и култура.

